

Roc Casagran (Sabadell, 1980) ha escrit les novel·les Austràlia (premi Pin i Soler 2007, Columna 2008), Un ós panda al pas zebra (Columna, 2011) i Ara que estem junts (Columna, 2012). També és coautor, juntament amb Oleguer Presas, de Camí d'Ítaca (Mina, 2006), i dels llibres de poemes Els carrers de les fàbriques (Premi Martí Dot 2001. Viena, 2002), Trènicament trennificats (Emboscall, 2005), Després de Sarajevo (Premi Miquel Àngel Riera, Sa Nostra, 2005), i Lombra queixalada (Premi Parc Taulí 2010, Pagès Editors). Col·labora esporàdicament amb alguns mitjans de comunicació, fa recitals de poesia i piula sovint a Twitter (@roccasagran).

LA COHERÈNCIA

Text: **Roc Casagran** | Il·lustració: **Enric Vilageliu**

La Montserrat Ridaura Montmany acaba l'última pàgina d'un assaig sobre la coherència a la societat occidental al segle XXI. Li ha agradat i s'encén una cigarreta per celebrar-ho. És probable que fruit de la lectura tot just finalitzada, a mig fumar-se-la, caigui en el fet innegable que les tabaqueres són un negoci maquiavèlic de l'estat, que viu dels impostos que recapta gràcies als càncers dels innocents ciutadans. Ella, es diu, és una persona coherent, i com a tal decideix que deixa de fumar tot seguit.

Satisfeta del seu gest valent, se'n va cap a la cuina i obre la nevera: una Coca-cola se la mira amb ulls de gata maula. L'agafa. Però no, res de Coca-cola, que les multinacionals són el diable. Maleeix haver caigut en la trampa mediàtica que ha provocat que li agradi beure-se'n una de tant en tant. Llença a les escombraries totes les llaunes, i, per evitar temptacions, baixa fins al contenidor del carrer.

Allà coincideix amb un home lleganyós, brut, vestit amb un xandall rònc, que remena entra la brossa. Pobre infeliç, pensa la Montserrat Ridaura Montmany, el món no l'ha tractat amb justícia, la vida no li ha somrigut, segur que no deu tenir una llar on caure mort. No com ella, que paga religiosament una hipoteca gràcies a la feina a la universitat, que va obtenir mercès a les dues carreres que té, que va poder estudiar només pel fet atzarós d'haver estat parida en una família de classe mitja de la qual va heretar l'amor pels llibres i etcètera, etcètera.

En aquell precís instant entén que, així com ha deixat el tabac

i la Coca-cola, també haurà d'abandonar el piset, i la hipoteca, i el banc, que tan amablement li va cedir els diners per adquirir l'habitatge. Perquè els bancs i les hipoteques són usura (i ella no voldria fer-li el joc), i perquè tenir un pis és una aposta per la propietat que no s'adiu gens amb la seva manera de veure el món.

Prendre aquesta decisió, si no vol caure en el penya-segat de la incoherència, significa, de la mateixa manera, desfer-se dels mobles suecs que va muntar il·lusionadíssima (fets amb mà d'obra amb condicions laborals infrahumanes), i dels quadres que tant estima (valorats per especialistes amb vés a saber quins interessos establerts per fúnebres convencions artístiques!), i de les faldilles i les botes i els conjunts de roba interior, perquè ella, abans que dona és ésser humà, i tota aquesta roba la converteix, únicament, en un objecte de desig no per qüestions intel·lectuals sinó merament físiques.

El drama, però, arriba quan als mobles i a la roba s'hi sumen els llibres, perquè ella, als llibres, se'ls estima molt, sí, però, esclar, per què ha escollit tenir aquells i no uns altres? Qui és el titellaire que ha edificat el cànon?

Li sap molt greu haver de fer aquest pas, però és el preu de la coherència. Puja altre cop cap al pis i buida la llibreria. Mentre els va ficant en caixes, no pot evitar fullejar-ne alguns amb un punt romàntic. A la primera pàgina de tots hi ha anotada la data d'adquisició i el seu nom complet. Sempre ha estat molt metículosa i ordenada. Ara bé, ben mirat (és a dir, mirat amb cohe-

rència), per què hi escriu els cognoms? Són una imposició per perpetuar el sistema de classes! Que se sàpiga que jo vinc d'aquella família, no pas d'aquella altra que no té ni un ral! A partir d'aleshores obviarà els seus llinatges per sempre més! Montserrat, només Montserrat, es dirà.

Mentre la Montserrat (ni Ridaura ni Montmany) va buidant el pis (el pis que ja no pagarà a partir de l'endemà) s'adona que dir-se Montserrat tampoc és coherent: és un nom catòlic, i ella no n'és pas. I el catolicisme carrega a l'esquena un munt de morts, i les elits d'aquesta religió no prediquen amb l'exemple, i adoctrinen els feligresos en ximpleries i blablaba. Pensa en altres noms no connotats per aquesta ni cap altra creença, però

cap no l'acaba de convèncer. Quan, finalment, ja gairebé s'ha decantat per fer-se dir Cosa, pren consciència que, en el fons, un nom no deixa de ser una etiqueta, i que les etiquetes ens encasellen, i que cadascú és com és i ningú no hauria de poder-nos reduir a un simple mot. Per això no es dirà de cap manera: no tindrà nom.

Una buidor absoluta l'assola. Sense tabac, sense CocaCola, sense hipoteca, sense pis, sense mobles, sense quadres, sense roba, sense llibres, sense cognoms, sense nom... qui és?

Mentre hi rumia, s'encén el cigarret que havia apagat a mitges i s'encamina al contenidor a recuperar l'assaig sobre la coherència occidental al segle XXI

